

Akershus Bygdekvinnelag 14.11.2019

Takk for **invitasjonen**. Jeg skal si litt om arbeidet som gjøres sentralt i Norges Bygdekvinnelag.

Hyggelig å se så mange flotte BygdeDamer samlet.

Takk for sist til de som var i **Trondheim**. Det var nesten 300 Damer fra hele landet, så det var en fantastisk helg.

Vi har fått mange **gode tilbakemeldinger**, så vi føler vel vi har truffet med innholdet av Seminaret.

Jeg ser dere skal ha informasjon om tema senere i dag, så jeg går ikke nærmere inn på dette.

Alle **lokallagsårsmøtene** er over. **Gratulerer** til dere nye som har påtatt dere verv i lokallaget, og ikke minst dere som har tatt gjenvalg og fått fornyet tillit.

Dere er de grunnleggende brikkene i organisasjonen. Uten dere – ingen Norges Bygdekvinnelag.

Den jobben dere gjør- og - å være synlige og samlende i lokalsamfunnet og bygdemiljøet er viktig.

Det er også viktig at dere samles på en arena som dette. Jeg oppfordrer dere i dag til å bruke tiden i pausene flittig - til å knytte kontakter med andre lag.

Få - og **gi inspirasjon**. Hente ideer. **Samarbeid** er et godt stikkord.

Jeg vet – og har sett - at dere er dyktige og kreative.

Mange store arrangement som dekkes både av pressen og tv. Og husk at alt dere gjør har en verdi.

Husk å melde inn nytt styret til kontoret i Norges Bygdekvinnelag.

Sittende leder før valget, har fått tilsendt skjema. De lag som ikke har leder i kommende år, må velge en postmottaker. Veldig viktig at vi får oppdatert nye navn og adresser så fort som mulig..

Jeg håper dere bruker nettsiden til Norges Bygdekvinnelag. Der ligger all informasjon. Gå inn på bygdekvinnelaget.no og under organisasjonsdokumenter, ligger alt dere trenger. Der finner dere logoen til lokallaget, innmelding/påmeldingsskjemaer ...osv.

Lokallagssendingen som kom i høst er det viktig at overleveres til det nye styret.

Det var veldig bra trykk rundt **valget i høst**. Det var mange som gjorde en god jobb. Mange oppslag i avisene rundt om, og spesielt ift skolemat. Det er et viktig prosjekt som vi må fortsette å pushe på.

På **verdens Bygdekvinnedag**, var det også mange leserinnlegg i mange aviser, så takk for det 😊

Og Tv-aksjonen «Care» hadde enorm oppslutning av engasjerte Bygdekvinner i det ganske land.

Etter at **statsbudsjettet** ble lagt fram, har Norges Bygdekvinnelag kommet med 3 innspill som er lagt fram til høring i Stortinget. Og vi har hatt møter med de forskjellige.

Det første var i **Utenriks- og forsvarskomiteen**. Vi ønsket å gi et innspill om internasjonal matsikkerhet i norsk utviklingspolitikk. Norge har gjennom 2030-agendaen forpliktet seg til å jobbe både nasjonalt og internasjonalt for at bærekraftsmålene innen Næringsutvikling, Landbruk og fornybar energi skal nås. Vi i Norges Bygdekvinnelag mener at det å investere i landbruk er en smart

bistandsstrategi. Så vi mener at en viss andel av midlene skal øremerkes arbeid med matsikkerhet til sivilsamfunnsorganisasjoner, og at minst 50% av midlene må ha Kvinner som målgruppe.

Det andre innspillet- det ble lagt fram for **Familie- og kulturkomiteen**. Og bakgrunnen til dette, er at i forbindelse med den nye kommunereformen – vedtok regjeringen i 2016 og avvikle øremerkede midler til frivillighetssentralene – og heller innføre en modell hvor midlene gis som et rammetilskudd til kommunene utfra innbyggertall... og dette med full virkning fra 2021.

Dette vil få alvorlige konsekvenser for frivilligheten og inkluderingsprosjektene rundt om i kommunene. De overførte midlene vil ikke lenger øremerkes frivillighetssentralen, men fordeles på skoler, eldre osv ... Det er i dag 462 frivillighetssentraler fordelt på 354 kommuner. Vi ber derfor om at den vedtatte modellen for finansiering av frivillighetssentraler - endres, - for å sikre videre drift og videreutvikling i alle landets kommuner.

Videre var vi i **Næringskomiteen**. Vi mener at den gjeldene jordvernstrategien bør ha mål om en nullvisjon for nedbygging av matjord. Og jordvern handler ikke bare om nedbygging, men også ivaretagelse av jordkvalitet. Jordstrategien bør i større grad også omhandle jordkvalitet og nedbygging mot erosjon.

Norges bistandsinnsats for matsikkerhet og bærekraftig landbruk må økes langt mer enn det gjeldene statsbudsjettet legger opp til. Og en vesentlig andel av midlene må øremerkes sivilsamfunnsorganisasjoner, og minst 50 % bør rettes mot kvinner som målgruppe.

Når det gjelder å innføre nasjonale **Beredskapslager av korn**, så mener vi det er veldig uheldig at de unnlater dette. Så vi har bedt Næringskomiteen medvirke til at dette blir etablert.

Vi ber med dette om at medlemmene i de forskjellige komiteene tar med seg våre innspill inn i forhandlingene og jobbe for å fremme disse punktene.

Vi har sendt innspill til **Kulturdepartementet** ang. Barne- og Ungdomskulturmeldingen....der vi påpeker viktigheten av gode rammevilkår fra myndighetene gjennom offentlig støtte til frivillige organisasjoner.

Vi understreker spesielt de forpliktelser Norge har påtatt seg gjennom Unesco-konvensjonen for immatriell kulturarv - til å ha et utdanningstilbud som ivaretar og viderefører kunnskapen om tradisjonelle håndverksfag. I dag formidles mye av denne kunnskapen til barn og unge av de frivillige kulturvernorganisasjonene. Det er derfor svært avgjørende at rammevilkårene for disse organisasjonene styrkes i tillegg til undervisning i håndverksfag i skolen. Det offentlige - private og frivillige aktører - må stå sammen og ha samme felles mål - om å ivareta og videreføre arbeidet med levende tradisjoner og kulturer i Norge.

Vi har også gitt et høringssvar til **Landbruks- og matdepartementet** på forskriften om kompensasjon etter avvikling av hold av pelsdyr.

Vi mener at kompensasjonsordningen må sikre at aktørene innenfor pelsdyrnæringen erstattes fullt ut for hele det økonomiske tapet som forbudet medfører....

Tap av framtidig næringsinntekt.

Verdiforringelse av investert realkapital.

Og opprydningskostnader.

Så vi ber om at det utarbeides en ny modell for kompensasjonsordningen.

Råvareaksjonen vår; Bygg:

Bygg er det eldste kornet vi har, og som det er blitt dyrket mest av – og fortsatt blir dyrket mest av i Norge. Men det meste av bygget går til dyrefôr.

Vi har et ønske om å satse på denne veldig sunne kornsorten, finne gode bruksområder og innlemme mere bygg i våre matvaner. Vi ser det er stor aktivitet og entusiasme for bruk av bygg rundt om i lagene, og det er veldig bra.

Norsk institutt for bioøkonomi er forkortet til NIBIO. Apelsvoll på Toten i Oppland, er NIBIO's forskningsstasjon. Der har Norges Bygdekvinnelag et eget forsøksfelt. I samarbeid med kornforsker og leder for sortsprøvingene på korn her i landet - Aina Lundon Russenes - et forsøksfelt på 10 sorter. Det skal prøves ut...om det er sorter som kan egne seg som matkorn. Dette er et kjempespennende prosjekt, som vi håper skal gi positive resultater. Det er størrelsen på kornet og skallet som er av viktighet, og det er dette som er en av grunnene til at det er lite brukt i matproduksjonen i dag.

Medlemmer:

En av de største utfordringene i Bygdekvinnelaget på landsbasis er medlemsnedgang. Bare hittil i år, har 73 medlemmer forlatt oss på naturlig vis. Så vi må hele tiden, tenke medlemsverving. Og jeg tror at aktivitet avler medlemmer. Medlemsbladet Bygdekvinner er et godt

vervematerialet. Gi bort et blad dere har lest. Et flott blad med masse informasjon. Og det beste er hvis dere som lag kan sende inn bilder og tekst av hva dere foretar dere. Det blir inspirasjon for andre lag igjen.

Vi har- som dere helt sikkert har fått med dere et Ung30 prosjekt, som ble vedtatt på Landsmøtet i Harstad i 2018. Det vil bli tatt opp igjen på Landsmøtet i Bergen - juni 2020, nærmere bestemt 4-7 juni. Det har båret frukter, og pr nå har vi 131 betalende nye unge medlemmer.

Vi har laget en spørreundersøkelse hos disse unge -hvor overraskende mange har svart. Og det som gikk igjen, var at de ikke hadde hørt noe fra laget sitt. Det må alle lokallagene ta på alvor. Og det gjelder alle nye medlemmer. Lag et helt enkelt velkomstbrev, med navn og kontakt til styret eller en kontaktperson i laget.

Dere i Akershus har vært kjempeflinke, og var på topp ang medlemsverving....., men pr uke 41 – var dere 17 medlemmer i minus....kontra samme tid i 2018. Vi har på landsbasis hatt en nedgang på 1005 medlemmer og et tilsig på 776.... men det var pr. 7. november. I løpet av forrige søndag, på Inspirasjonsseminaret i Trondheim, sendte mange fylkesledere ut sms til sine lokallagsledere...- informasjon om Norges Bygdekvinnelag sin kampanje om å nå målet om 1000 medlemmer før jul. Og de som melder seg inn i november - er med i trekningen av en takke. Og pr. torsdag var det meldt inn 950 medlemmer. Fantastisk 😊 og det er bare å stå på videre...

Nedleggelse av lag er noe vi må ta på alvor. Er det noen som ringer med bjellene, må dere inn for å avverge og hjelpe til. Få medlemmene inn som medlemmer i nabolag. Her må dere gjøre en jobb. Når lag legges ned – raser medlemstallet fort. Og det er viktig å lese vedtektene ift dette.

Verveukene er 5-6 og 7, men det er viktig å ha fokus på verving gjennom hele året. De som kommer med nå på høsten, betaler nå, men har hele neste år gratis. Dette er nytt av året. Tidligere fikk de ikke muligheter for å betale, før i februar – hvor kravene gikk ut samlet. Vi ser at det slår negativt ut, og at nye medlemmer etterspør betaling.

Jeg ser dere er gode på Facebook. Gå inn på Norges Bygdekvinnelag - trykk «like», og dere blir oppdatert hele tiden. Så trykker dere «del» på innleggene.... Og dermed spres det gode budskap, kjapt. Det er her inne vi kan nå flest, det er her de unge er...eller var... nå er det «Instagram» som gjelder. Vi må snu oss fort...

Støttemedlemskap:

Støttemedlemskap er noe vi ønsker at dere skal ta tak i. Vi opplever at det er enkeltpersoner og bedrifter som ønsker å støtte opp om Bygdekvinnelaget, men som ikke vil eller kan delta aktivt. Så vi har utformet et brev (ligger under organisasjonsdokumenter) som dere enkelt kan bruke til dette formålet. Vi oppfordrer dere til å besøke bedrifter og verve disse til et støttemedlemskap. Prisen er den samme som for enkeltmedlemmer (680,-) Støttemedlemmer blir direkte medlemmer til Norges Bygdekvinnelag, og ikke lokallaget. De vil motta medlemsbladet på lik linje med alle andre medlemmer.

Groupcare:

Vi er nå i ferd med å legge om hele medlems-systemet vårt. Dette håper vi skal gi en bedre hverdag for alle. Vi har vært i kontakt med 3 forskjellige firma, men landet på et Dansk firma som heter Groupcare. Vi har hatt møter gjennom året, og vi har stor tro på at dette skal bli veldig bra. Det har vært jobbet tett, og vi har lagt fram hvilke behov vi har. De er veldig hyggelige og imøtekommende og utvikler ting som vi etterspør. Norges Bygdeungdomslag har gått inn i

samme avtale, men med litt andre behov enn oss. Jeg tror at dette vil slå positivt ut for begge parter.

Dette er meningen skal være oppe å gå fra 01.01.2020. Dere får god oversikt over medlemsmassen. Det skal forenkles prosessen med betalinger, medlemmer i restance, medlemsbevegelser, påmelding arrangement.. osv. Det blir mange muligheter med det nye systemet.

Det nærmer seg nå et ferdig produkt som skal passe inn for hele organisasjonen. Det blir en mal på hvordan dette skal gjøres, så vi håper den blir grei å bruke for alle...og spør om hjelp hos de som er kjappst ute. Vi har stor tro på dette, og vil lette hverdagen - spesielt for Mia på kontoret....men dere alle sammen. Nå kan flere i styret gå inn og følge opp medlemmene... så vi gleder oss til å ta det i bruk. Bodil har vært med og prøvetestet, så hun kan sikkert si noe mer hvis dere lurere på noe.

Vi har i disse dager akkurat besluttet å skifte **Studieforbund**.

Studieforbundet samfunn og næring synes vi har fungert utrolig dårlig. Det har vært mange klagesaker. Studieforbundet ble besluttet nedlagt, men ved 2. gangs nedleggelse ble det besluttet fortsatt drift. Sentralstyret har likevel ikke tiltro til Studieforbundet samfunn og næring, og at dette fortsatt er noe vi skal være medlem av. Det er kun 2 ansatte og fungerer etter vårt syn - dårlig.

Vi bestemte derfor å gå over til «Studieforbundet Kultur og Tradisjon» Dette ble en hastesak. For å få meldt inn timene i høst, måtte vi tas opp som medlemmer før 1. nov. Så de har akkurat berammet et ekstraordinært tlf-årsmøte for å behandle vår søknad. Og vi har nå fått tilbakemelding om at vi nå tilhører dette Studieforbundet.

I studieforbundet kultur og tradisjon er det 164.000 timer og 6 ansatte. Husflidslaget er størst med 65.000 timer. De har 42 medlemsorganisasjoner hvorav 26 org. har levert timer så langt i år. De ansatte der er behjelpeligså det er bare å ta kontakt... og det er flere alternativer for innrapportering. Vi håper dette skal bli enklere enn hva det har vært i dag. Sånn som det har fungert til nå, så er det mange lag som ikke orker å ta jobben å melde inn kurs.

Vi har utarbeidet en **ny Hedersbevisning** for Norges Bygdekvinnelag. Som dere vet, har vi ikke lenger hedersbevisningen: Æresmedlem. De som er det i dag, beholder den, så lenge de lever. Men dette er et avsluttet kapittel.

Vi har fått mange tilbakemeldinger om at man er lei den «Platten» som har vært brukt tidligere. Hedersbevisningen består av et diplom og et kjevle med inngravert mønster, navn på mottaker, årstall og giverlaget sitt navn.

Det må bestilles på Norges Bygdekvinnelag sitt kontor senest 4 uker før det skal deles ut. Det koster 1.500,- kr. og inkluderer alt...pakking, frakt, moms osv. så alt er inkludert i de 1.500,- kronene.

Dette er ment som en utmerkelse til de som har gjort noe helt spesielt for organisasjonen. Det er Lokallaget og Fylkeslaget som kan gi denne hedersbevisningen for å hedre Bygdekvinner som har gjort noe spesielt for laget, for bygdekvinne - eller bygda.

Det er ikke noe man får når man går ut av et styre, etter å ha sittet der en periode. Dette er ment som en hedersbevisning som henger høyt.

Tradisjonsmatskolen:

Etter at vi ble Unesco-akkreditert i juni 2018, har det vært et stort engasjement i alle lag, i alle fylker. Ingrid Lamark er prosjektleder. Det har blåst en positiv vind over landet -når det gjelder tradisjonsmat. Det er avholdt kursholderkurs med enorm deltakelse. De var overbooket med det samme. Det har vært avholdt 350 matkurs. Dette er flott og viktig, for skal vi være prisen verdi – så må vi vise engasjement og være synlige utad. Så dette ruller og går. Fantastisk.

På hjemmesiden til Norges Bygdekvinnelag, ligger den unike samlingen av oppskrifter på norsk tradisjonsmat. Over 1100 oppskrifter - samlet inn av Bygdekvinner over det ganske land. Og er det noen som har noe de ønsker å formidle, er det bare å sende inn. Den er veldig enkel å bruke. Finner du en rett du ønsker å lage til 10 personer, klikker du – og oppskriften er klar til 10 personer.

18. oktober arrangerte Norges Bygdekvinnelag en konferanse på Sentralen i Oslo om: **Levende Tradisjon! Immateriell kultur i frivilligheten.** Dette var et samarbeid med Norges Husflidslag og Forbundet Kysten. Påmeldingen fikk enorm respons og var fullbooket. Veldig morsomt. Arrangementet gikk veldig bra, og disse to samarbeidene partene, var klar på at de ønsket et videre samarbeid.

Norges Bygdekvinnelag skal på landsmøte i juni 2020 vedta **ny strategi for Norges Bygdekvinnelag** fram mot 2026.

Det er sendt ut skjema til både fylkeslag og lokallag, og dere er velkommen til å behandle dette og sende inn høringssvar. Fristen er 10. desember.

Styret sendte i mai i år, ut en enkel spørreundersøkelse til alle lokallagsledere for å samle inn bakgrunnsinformasjon til arbeidet.

Disse innspillene har vi i sentralstyret behandlet grundig, og lagt til grunn i høringsforslaget til strategi for de neste seks årene.

Dere kan laste ned høringsdokumentene på bygdekvinnelaget.no, og de ligger under organisasjonsdokumenter. Der finner dere linken, og det er fint om dere sender den inn digitalt.

Lurer dere på noe så ta bare kontakt med Mia eller Cesilie på kontoret.

Vi håper mange av dere har gjennomgått **organisasjonsskolen**, eller jobber med den. Jeg oppfordrer alle til å gjennomgå den i styret. Det skal være et godt verktøy. Og dere kan ta den litt etter litt – hva dere føler for. Hvis det er lag her som har gått gjennom hele, er det flott hvis dere kan si noe om den.. formidle og inspirerer andre lag til å ta tak i den.

Guatemalaprojektet vårt er spennede:

Vi samarbeider med Utvklingsfondet om et prosjekt - spesifikt i Guatemala. Utvklingsfondet jobber flere steder- og direkte med lokale partnerorganisasjoner med solid erfaring og lokalkunnskap. De kjenner forholdene og gjør jobben sammen med lokalbefolkningen. Organisasjonen AMMID er en av Utvklingsfondets lokale partnere som ble stiftet i 1997. AMMID betyr «Sammenslutningen av Maya-Mam for å fremme utvikling», og er en demokratisk drevet interesseorganisasjon bygget opp fra grasrota. Sammen med en gjeng kvinner startet de arbeidet med en visjon om et bedre liv for Mayabefolkningen og bøndene i San Marcos-området i Guatemala. Det å være bonde, leve av jorda, ha inntekt nok til å overleve – og slippe å reise vekk for å jobbe på store kaffe- eller bomullsplantasjer- er målet for AMMID. Organisasjonen har i dag ca 1500 medlemmer

og 80 % av disse er Kvinner. AMMID- retter det meste av arbeidet mot Kvinner – og gjøres av Kvinner.

Vi har gått inn på en avtale med Utviklingsfondet om å samle inn 150.000,- i året. Hittil har vi samlet inn 135.000,- så vi nærmer oss. Vi oppfordrer alle lag til å arrangere kvelder med tema fra Guatemala.

Det er laget en dokumentar som heter «Uår»... Den er veldig bra, fått god omtale - og er en aktuell film å sende på en lagskveld. Og så kan inntektene gå til prosjektet i Guatemala. Vi er veldig takknemlig for alle bidrag fra lagene.

Grethe Brundtland som sitter i sentralstyret og generalsekretær Cesilie Aurbakken, var i Guatemala nå i starten av oktober.

Vi hadde fått forespørsel om å ha med garn og strikkepinner for å lære Kvinnene i Guatemala og strikke. Vi fikk garn fra Hillesvåg Ullvarefabrikk og strikkepinner...og dette ble tatt veldig godt imot. De syr, vever og broderer – men kan ikke strikke.... Og på denne tiden er det kaldt der nede....så strikking var en kjærkommen læring.

Det skal legges opp til en medlemstur neste høst, ikke mange plasser, så det er først til mølla-prinsippet. Det kommer informasjon i første nr av Bygdekvinne i 2020.

Det kommer en artikkel om turen til Grethe og Cesilie i Guatemala i julenummeret som kommer ut i starten av desember.

Og er det noen nå, som ikke får Bygdekvinne i posten – MÅ dere gi beskjed til kontoret. Vi har prøvd å spare penger ved å bruke et distribusjonsfirma... men det har ikke fungert. Det er mange som ikke har fått medlemsbladet, så fra og med forrige nummer, gikk vi tilbake til posten.

Lokallagsendingen som vi sender ut vår- og høst, skal fortelle dere hvilke prosjekter vi mener dere skal legge vekt på, og som vi på sentralt hold - synes er viktige.

Jeg ønsker nye og gamle lokallagstyre lykke til med arbeidet fremover. Mye spennende. Og ikke nøl med å ta kontakt. Vi er her for dere.

Spørsmål?